

Initiatiefgroep VOR divisie B&T

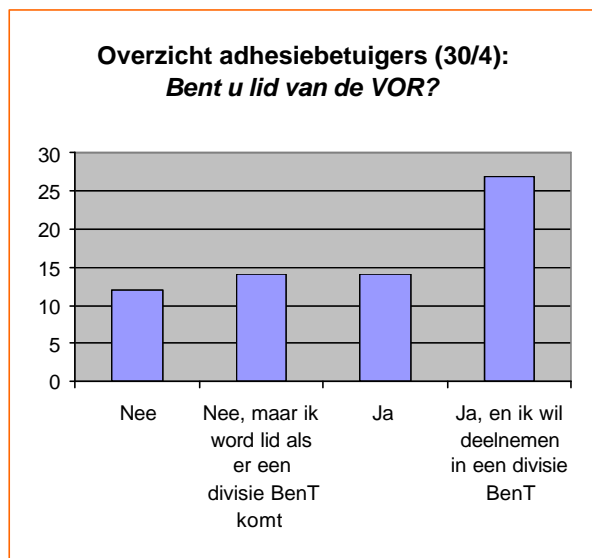

Nieuwsbrief nr. 1 (13 mei 2008)

Ruurd Taconis, Eindhoven School of Education, r.taconis@tue.nl 040 247 5418
Pauline Vos, Rijksuniversiteit Groningen, f.p.vos@rug.nl 050 363 4941

In deze nieuwsbrief willen we u informeren over het initiatief om onderwijsonderzoek in de bèta- en technische vakken (natuurwetenschappen, wiskunde, informatica en techniek) te bundelen in een nieuwe divisie 'Bèta & Techniek' (B&T) van de Vereniging van Onderwijsresearch (VOR).

De stand van zaken: Een brede basis

Tot 30 april hebben 68 mensen aangegeven dat zij het initiatief ondersteunen (zie figuur). Dat betekent dat er binnen en buiten de VOR een substantiële steun is voor de instelling van een divisie Bèta en Techniek. De ondertekenende VOR-leden zijn afkomstig uit alle nu bestaande divisies. Daarnaast blijkt dat de instelling van een divisie B&T de VOR nieuwe zal opleveren. Meer dan de helft van deze niet-leden geven nu al aan lid te willen worden van de VOR mits de divisie B&T wordt ingesteld!

U kunt zelf de stand van zaken met betrekking tot de steunbetuigingen volgen via de website <http://www.examiner.phys.tue.nl/BenT/> Zelfs op het moment van schrijven groeit de lijst nog dagelijks!

Voor het oprichten van een nieuwe divisie is, volgens de statuten van de VOR, de ondersteuning van minimaal 25 VOR-leden nodig. Dit aantal is ruimschoots gehaald, maar wat niet minder belangrijk was: een aanzienlijk aantal mensen gaf aan dat ze geen VOR-lid waren maar het wel zouden willen worden als er een B&T-divisie zou komen. Wij vinden het een belangrijk signaal dat op dit moment kennelijk veel onderzoekers op het B&T-gebied geen reden hebben om VOR-lid te zijn, maar wel aangeven behoefte te hebben aan een Nederlandstalig platform om hun onderzoek te presenteren. In bijvoorbeeld de Verenigde Staten is de 'B&T-community' groot genoeg om zich apart te organiseren in domeinspecifieke organisaties als NARST, PME-NA, enzovoorts. In ons taalgebied zou een zelfstandige, Nederlandstalige B&T-organisatie echter klein blijven. Aansluiting vinden bij de VOR geeft dan een uitgelezen kans waardoor vakdidactische onderzoekers een forum vinden, terwijl tegelijkertijd het contact tussen algemeen onderwijskundig onderzoek en vakdidactisch onderzoek *versterkt* wordt.

De VOR ledenvergadering is cruciaal

Gesteund door het grote aantal positieve reacties hebben we inmiddels in een brief aan het dagelijks bestuur van de VOR gevraagd om aan de ledenvergadering voor te stellen om tot het instellen van de divisie B&T over te gaan. We hebben echter ook enkele minder enthousiaste reacties gehad, die erop neerkomen dat men een divisie B&T niet vindt passen binnen de VOR. De instelling van de divisie B&T is dus nog lang niet vanzelfsprekend. **Het is daarom essentieel dat zoveel mogelijk mensen de ledenvergadering op Woensdag 18 juni tijdens de ORD 2008 bezoeken.**

Initiatiefgroep VOR divisie B&T: <http://www.examiner.phys.tue.nl/BenT/>

Bèta-didactische thema's: een substantiële bijdrage binnen de Onderwijsresearch Dagen

De Vereniging van Onderwijsresearch (VOR) organiseert jaarlijks samen met de Vlaamse zusterorganisatie VFO de Onderwijsresearch Dagen (ORD). Alleen in de jaren 2004, 2005 en 2008 werden er binnen het programma speciale *time-slots* gereserveerd voor vak-gerelateerd onderwijs-onderzoek.

In 2004 (Utrecht) had de ORD een vakgericht thema, aangeduid met de titel 'Vakkundig leren'. De oproep is weergegeven in de inzet.

Een jaar later, op de ORD2005 in Gent werd dezelfde oproep gebruikt voor het thema 'Vakdidactiek'. In beide jaren kwam het overgrote deel van de bijdragen uit de hoek van het B&T-onderwijsgebied.

Op de ORD2008 in Eindhoven werd de titel vervolgens domein specifiek toegespitst tot 'Science en Techniek educatie' en wederom is het aantal goedgekeurde bijdragen aanzienlijk.

Daarnaast zijn er in 2008 ook B&T-presentaties binnen de thema's Curriculum, ICT in Onderwijs en Opleiding, Lerarenopleiding en Leraarsgedrag, en Hoger Onderwijs. Kortom, B&T-onderzoek levert een aanzienlijke output op de ORD, ondanks dat er tot nu toe slechts in enkele jaren sprake was van een afgebakende B&T-sectie of een vakgerelateerd thema.

"Met het thema 'vakkundig leren' wordt onder meer aandacht gevraagd voor de specifieke plaats van de vakinhoud in het onderwijs. Nu lijkt er in dit opzicht een tweedeling te bestaan tussen vakdidactici en algemeen onderwijskundigen. Deze komt naar voren in een beperkte mate van dialoog en wederzijdse bevruchting. In dit thema willen we een discussie tussen beide groepen op gang brengen. Uitgangspunt van deze discussie is dat onderwijs altijd betrekking heeft op een specifieke inhoud. Met de inhoudsspecificiteit wordt verschillend omgegaan. Voorbijgaand aan alle mogelijke nuanceringen en mengvormen kunnen we de verschillen als volgt typeren. In puur vakdidactisch onderzoek staat de inhoud voorop en staan de meer algemene vragen op de achtergrond. Terwijl algemeen onderwijskundig onderzoek zich op meer algemene theorievorming richt, waarbij de specifieke inhoud meer op de achtergrond staat. Een ander kenmerk van veel vakdidactisch onderzoek betreft een meer holistische benadering van het object van onderzoek en een daarmee samenhangende voorkeur voor casestudies. De algemene onderwijskunde kent vaak een meer analytische benadering waarin fenomenen worden uiteen gelegd in te isoleren variabelen, die worden bestudeerd door te generaliseren over vergelijkbare situaties. De vragen die de verschillen oproepen kunnen we op twee manieren formuleren, kritisch of constructief. De kritische kant betreft vragen als: hoe zinnig is vakdidactisch onderzoek dat zich niet baseert op algemeen onderwijskundige inzichten, of omgekeerd, hoe zinnig is algemeen onderwijskundig onderzoek dat geen rekening houdt met vakdidactische inzichten? Meer constructief kunnen we ons afvragen, hoe beide onderzoekstradities van elkaar kunnen profiteren en welke mogelijkheden er liggen voor meer geïntegreerde onderzoeksinspanningen. Presentatievoorstellen dienen bij voorkeur een bijdrage aan de beoogde discussie te koppelen aan concreet onderzoek."